

Sprawozdanie z działalności KUKE S.A.
w zakresie gwarantowanych
przez Skarb Państwa ubezpieczeń
eksportowych w 2019 r.

KUKE
Grupa PFR

Znajdujemy
możliwości

Podstawy prawne dotyczące gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń eksportowych

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych (tekst jednolity Dz.U. z 2018 r., poz. 1378 z późn. zm.) powierzyła KUKE prowadzenie w imieniu własnym działalności w zakresie gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń eksportowych. Ponadto, w art. 5a tej ustawy wskazano, iż ustawa budżetowa będzie określała co roku limit, którego nie mogą przekroczyć łączne zobowiązania KUKE z tytułu gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń eksportowych oraz gwarancji ubezpieczeniowych, a także przewidywane na dany rok wypłaty ze środków budżetu państwa z tytułu poręczeń kredytów wraz z odsetkami zaciągniętych przez KUKE lub pożyczek udzielanych KUKE z budżetu państwa.

W ustawie budżetowej na 2019 rok ustalono łączny limit w wysokości 15.000 mln zł, którego nie mogły przekroczyć łączne zobowiązania KUKE z tytułu gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń eksportowych oraz gwarancji ubezpieczeniowych, a także upoważniono Ministra Finansów do udzielania KUKE pożyczek ze środków budżetu państwa na wypłatę gwarantowanych przez Skarb Państwa odszkodowań z tytułu ubezpieczeń eksportowych oraz kwot gwarancji ubezpieczeniowych – do 316 mln zł.

Ubezpieczenia eksportowe, o których mowa w ww. ustawie, obejmują: ubezpieczenie kontraktów eksportowych, ubezpieczenie kredytów eksportowych, ubezpieczenie kosztów poszukiwania zagranicznych rynków zbytu, ubezpieczenie inwe-

stycji bezpośrednich za granicą oraz ubezpieczenie umów sprzedaży towarów wysyłanych i usług realizowanych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zawartych przez przedsiębiorców zależnych (przedsiębiorców niemających siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i których współnikami, akcjonariuszami, udziałowcami, założycielami, współwłaścicielami lub właścicielami są przedsiębiorcy mający miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, posiadający bezpośrednio więcej niż 50% udziałów albo akcji u tych przedsiębiorców zależnych). Ubezpieczenia eksportowe mogą być realizowane w formie ubezpieczenia bezpośredniego, ubezpieczenia pośredniego (reasekuracji) lub udzielenia gwarancji ubezpieczeniowej.

Z ubezpieczeń eksportowych mogą korzystać przedsiębiorcy, mający miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dokonujący eksportu krajowych produktów i usług, dokonujący inwestycji bezpośrednich za granicą lub poszukujący zagranicznych rynków zbytu, jednostki finansujące kontrakty eksportowe realizowane przez wyżej wymienionych przedsiębiorców, a także przedsiębiorcy zależni w zakresie, w jakim ubezpieczenie eksportowe będzie dotyczyć towarów i usług, które stanowiły towary lub usługi krajowe.

Na podstawie ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o systemie instytucji rozwoju, KUKE została włączona do systemu instytucji rozwoju (art. 5 ust. 1a ustawy z dn. 7 lipca 1994 r. o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych).

2

Gwarantowane przez Skarb Państwa ubezpieczenia kontraktów eksportowych i umów sprzedaży zawieranych przez przedsiębiorców zależnych, realizowanych w kredycie poniżej 2 lat

W zakresie ubezpieczeń kontraktów eksportowych realizowanych w kredycie poniżej 2 lat na 31.12.2019 roku czynnych było 986 polis.

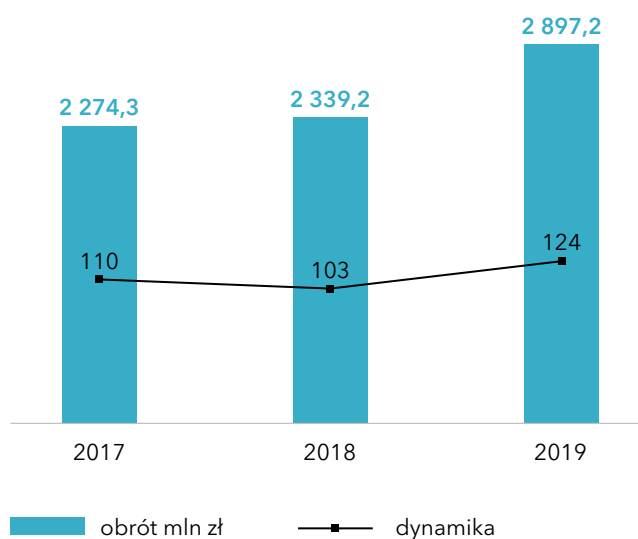
W 2019 roku ubezpieczono obrót w kwocie 2.897,18 mln zł (119,85 mln zł w ramach nowych umów ubezpieczenia oraz 2.777,32 mln zł w ramach umów kontynuowanych), tj. o 23,9% więcej niż w roku 2018 (2.339,18 mln zł). Polisy obrotowe stanowiły 99,46% ubezpieczonych przez KUKĘ należności (2.881,40 mln zł), polisy indywidualne pozostałe 0,54% (15,76 mln zł).

W 2019 r. KUKĘ objęła ubezpieczeniem należności przysługujące od kontrahentów z 32 krajów. Nowymi kierunkami zbytu w stosunku do ubiegłego roku, którymi objęto ochroną ubezpieczeniową KUKĘ były Turcja, Zambia i Dominikana (łącznie 6,81 mln zł obrotu).

Wartość ubezpieczonych należności przysługująca polskim eksporterom od kontrahentów z Rosji, stanowiąca najwyższy zarówno w 2018 r. (33,6%), jak i w 2019 r. (31,4%) udział w strukturze geograficznej ubezpieczeń krótkoterminowych, wzrosła rok do roku z 786,54 mln zł do 910,30 mln zł (wzrost r/r o 15,7%).

Ubezpieczony obrót

(ubezpieczenia kontraktów eksportowych realizowanych w kredycie poniżej 2 lat)

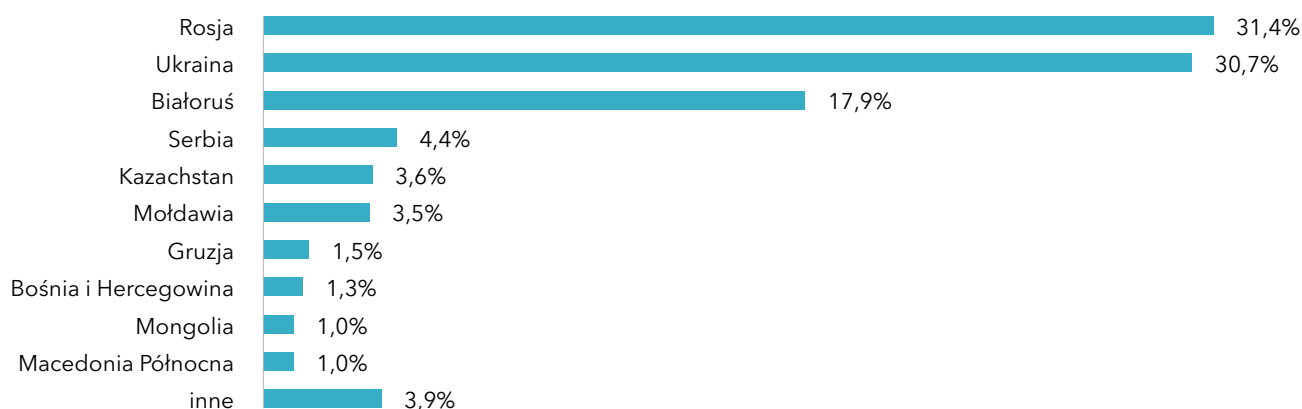

Najwyższy w ujęciu procentowym wzrost wartości ubezpieczonych obrotów odnotowano z kontrahentami z Ukrainy (ich udział w strukturze ubezpieczeń krótkoterminowych zwiększył się z 27,7% w 2018 r. do 30,7% w 2019 r., przy jednoczesnym wzroście ich wartości w tym przedziale czasowym z 647,02 mln zł do 888,76 mln zł, wzrost r/r o 37,4%) oraz Białorusi (zaewidencjonowano tu wzrost wolumenu ubezpieczeń z 397,47 mln zł w 2018 r. do 518,45 mln zł w 2019 r., t. o 30,4%, przy wzroście ich udziału z 17,0% (2018 r.) do 17,9% (2019 r.).

Wolumen ubezpieczonych obrotów do krajów WNP wyniósł łącznie 2.579,64 mln zł, co stanowiło 89,0% udział w segmencie ubezpieczeń kontraktów eksportowych realizowanych w kredycie poniżej 2 lat (w porównaniu do 2.055,93 mln zł, tj. 87,9% obrotów w roku 2018).

Struktura geograficzna ubezpieczonego obrotu w 2019 r.

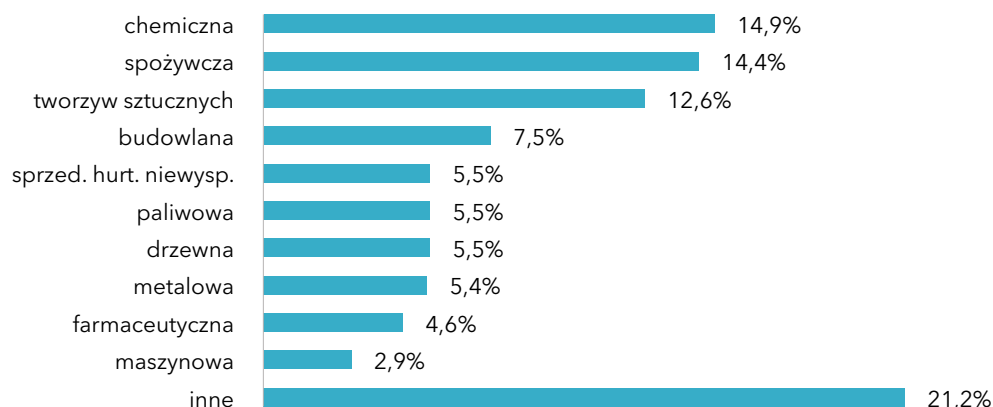
(ubezpieczenia kontraktów eksportowych realizowanych w kredycie poniżej 2 lat, wg danych w zł)

W strukturze branżowej ubezpieczonego obrotu w 2019 r. obrotu czołowe pozycje zajmowały, podobnie jak w 2018 r., branże chemiczna (14,9% udział), spożywcza (14,4%) oraz tworzyw sztucznych (12,6% udział).

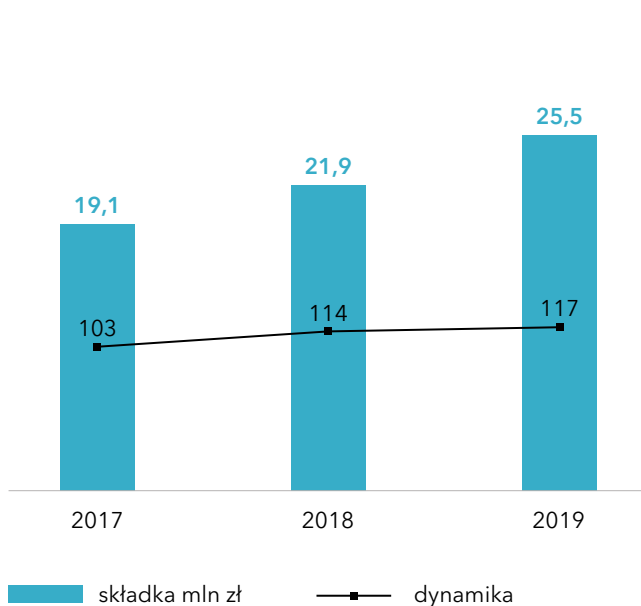
Struktura branżowa ubezpieczonego obrotu w 2019 r.

(ubezpieczenia kontraktów eksportowych realizowanych w kredycie poniżej 2 lat, wg danych w zł)

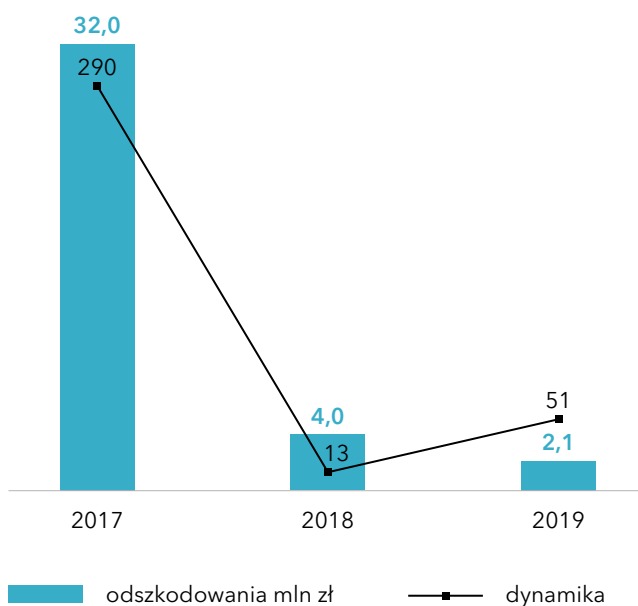
Składka przypisana brutto

(ubezpieczenia kontraktów eksportowych realizowanych w kredycie poniżej 2 lat)

Odszkodowania wypłacone brutto

(ubezpieczenia kontraktów eksportowych realizowanych w kredycie poniżej 2 lat)

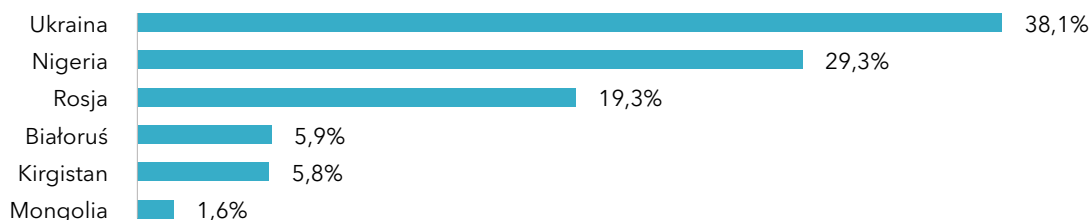

W 2019 roku KUKĘ wypłaciła 17 odszkodowań na kwotę 2,06 mln zł z tytułu urzeczywistnienia się ryzyka nierynkowego w odniesieniu do należności od kontrahentów z Białorusi, Kirgistanu, Nigerii, Rosji i Ukrainy, wobec 19 odszkodowań na kwotę 4,05 mln zł w roku 2018. W stosunku do roku 2018 liczba wypłaconych odszkodowań spadła o 10,5%, a ich wartość o 49,0%

W strukturze geograficznej wypłaconych odszkodowań największy udział miały należności kontrahentów z Ukrainy (38,1% udział, 0,79 mln zł w 2019 r. wobec 0,59 mln zł w 2018 r., wzrost rok do roku o 48,0%) oraz z Nigerii (29,3% udział, 0,60 mln zł w 2019 r. wobec braku wypłat odszkodowań w 2018 r.).

Struktura geograficzna umów ubezpieczenia w 2019 r.

(ubezpieczenia kontraktów eksportowych realizowanych w kredycie 2 i więcej lat, wg danych w zł)

W wyniku prowadzonych postępowań regresowych KUKĘ w 2019 r. uzyskała wpływy o łącznej wartości 4,15 mln zł. W stosunku do roku 2018, w którym przychody z tytułu regresów wyniosły 0,63 mln zł, w 2019 r. wzrosły o 556,7%.

3

Gwarantowane przez Skarb Państwa ubezpieczenia kontraktów eksportowych oraz kredytów eksportowych o okresie spłaty 2 i więcej lat

Łączna wartość udzielonej w 2019 r. ochrony ubezpieczeniowej z tytułu kontraktów i kredytów eksportowych o okresie spłaty 2 i więcej lat wyniosła 542,75 mln zł.

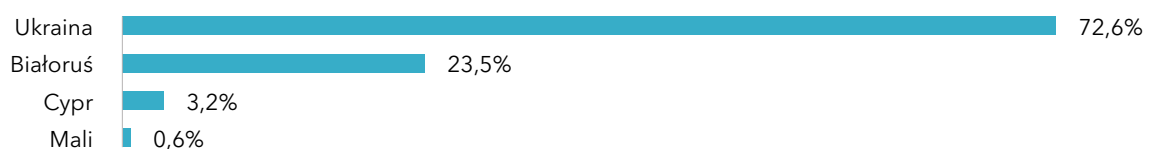
W 2019 r. KUKE zawarła 9 umów ubezpieczenia o łącznej wartości 542,07 mln zł dotyczących objęcia ochroną ubezpieczeniową 9 kontraktów eksportowych o łącznej wartości 562,86 mln zł oraz 1 aneks do umowy ubezpieczenia z 2016 roku, zwiększający jej wartość o 0,68 mln zł.

W ramach rządowego Programu „Finansowe Wspieranie Eksportu” w 2019 roku zawarto 3 umowy, które wraz z aneksami zwiększającymi objęły ochroną ubezpieczeniową należności w łącznej wysokości 263,41 mln zł, w stosunku do 2 umów ubezpieczenia w 2018 roku o łącznej wartości wynoszącej 206,20 mln zł. W porównaniu do roku 2018 odnotowano wzrost zarówno w przypadku liczby, jak i wartości umów zawartych w ramach rządowego Programu odpowiednio o 50,0% i 27,7%.

Ubezpieczone w 2019 r. obroty skoncentrowały się na 2 rynkach. Struktura geograficzna zawartych w 2019 r. umów ubezpieczenia została zdominowana przez Ukrainę (72,6%) i Białoruś (23,5%).

Struktura geograficzna umów ubezpieczenia w 2019 r.

(ubezpieczenia kontraktów eksportowych realizowanych w kredycie 2 i więcej lat, wg danych w zł)

W strukturze branżowej zawartych w 2019 r. umów ubezpieczenia dominowała branża usług budowlanych (47,3%), maszyn dla przemysłu spożywczego (29,5%) i środków transportu (22,8%).

Struktura branżowa umów ubezpieczenia w 2019 r.

(ubezpieczenia kontraktów eksportowych realizowanych w kredycie 2 i więcej lat, wg danych w zł)

Na wartość ubezpieczonych kredytów średnio- i długoterminowych w 2019 r. w dużej mierze wpłynęły 3 umowy ubezpieczenia o znacznej jednostkowej wartości, a których łączna wartość wyniosła 470,4 mln zł – stanowiące łącznie prawie 87% wartości ubezpieczeń w tym roku, przeznaczone na finansowanie kontraktów eksportowych, których przedmiotem jest budowa centrum handlowego na Ukrainie, dostawa trzech jednostek pojazdów spalinowych do Republiki Białorusi oraz dostawa maszyn i wyposażenia obiektów magazynowo – suszarniczych na Ukrainę o wartości odpowiednio 256,1 mln zł, 120,2 mln zł oraz 94,0 mln zł.

Według stanu na 31.12.2019 r. czynnych było 65 umów ubezpieczenia.

Składka przypisana z tytułu ubezpieczenia kontraktów i kredytów eksportowych o okresie spłaty 2 i więcej lat zawartych w 2019 r. i aneksów do umów ubezpieczenia z lat 2016-2018 wyniosła 62,5 mln zł,

W 2019 roku z tytułu gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń kontraktów i kredytów eksportowych z okresem spłaty 2 i więcej lat, wypłacono 3 odszkodowania na łączną kwotę 29,90 mln zł z tytułu ubezpieczeń kontraktów eksportowych oraz kredytów eksportowych o okresie spłaty 2 i więcej lat. Wartość wypłaconych odszkodowań w 2019 r. spadła o 52,3% w stosunku do 2018 r.

Struktura geograficzna wypłaconych odszkodowań w 2019 r.:

Kraj dłużnika	Liczba	Wartość (w mln zł)	Udział (%)
Dania	2	29,55	98,82
Węgry	1	0,35	1,18
Razem	3	29,90	100,00

Według stanu na 31.12.2019 r. prowadzone było postępowanie regresowe w ramach ubezpieczeń z tytułu kontraktów i kredytów eksportowych o okresie spłaty 2 i więcej lat w odniesieniu do 19 spraw o łącznej wartości wypłaconych odszkodowań 623,4 mln zł. W wyniku prowadzonych postępowań regresowych dotyczących gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń średnio- i długoterminowych w 2019 r. KUKĘ uzyskała regresy o łącznej wartości 26,13 mln zł.

4

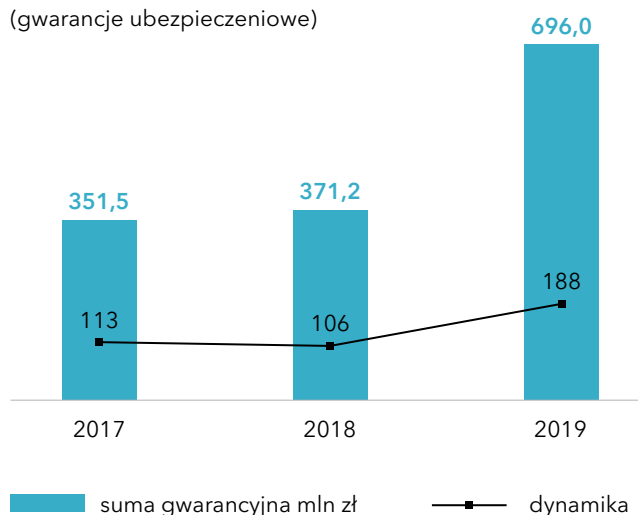
Gwarantowane przez Skarb Państwa gwarancje ubezpieczeniowe

W 2019 r. KUKE udzieliła 495 gwarantowanych przez Skarb Państwa gwarancji ubezpieczeniowych o łącznej sumie 696,00 mln zł, w tym 84 gwarancje kontraktowe i spłaty kredytu o wartości 397,91 mln zł oraz 411 gwarancji ubezpieczeniowych zapłaty należności związanych z akredytywami o wartości 298,09 mln zł.

W porównaniu do roku 2018 liczba udzielonych gwarancji wzrosła o 19,0%, przy wzroście ich wartości o 87,5% (w 2018 r. udzielono 416 gwarancji na łączną kwotę 371,18 mln zł).

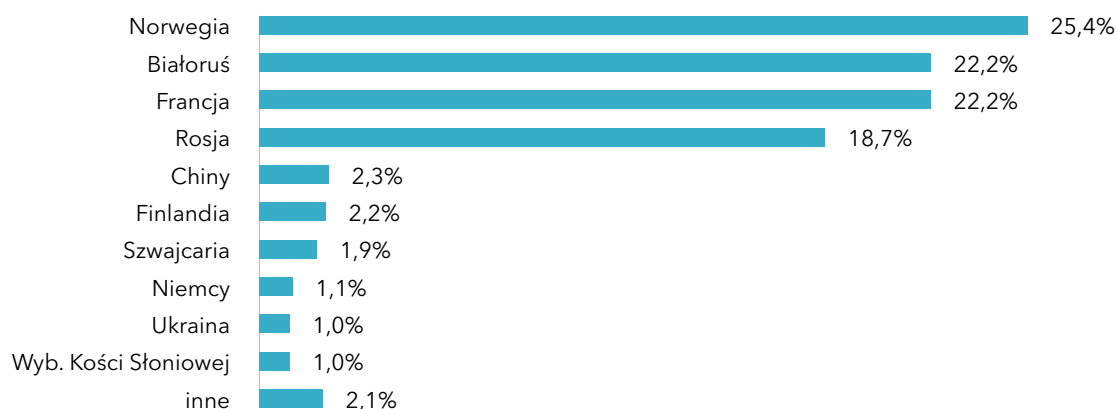
W strukturze geograficznej wystawionych gwarancji pod względem wartości dominowała Norwegia (25,4%), natomiast pod względem liczby największy udział posiadała Białoruś (74,3%).

Suma gwarancyjna
(gwarancje ubezpieczeniowe)

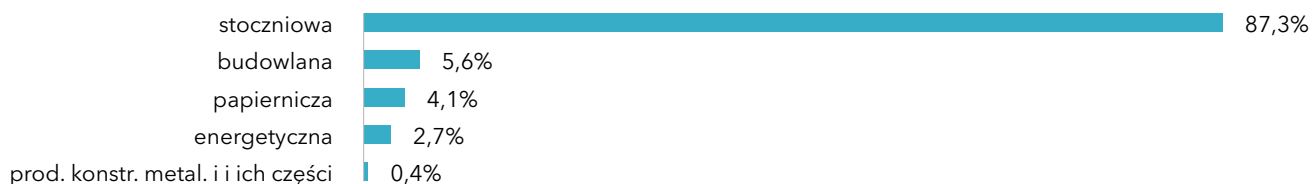
Struktura geograficzna gwarancji udzielonych w 2019 r.

(gwarancje ubezpieczeniowe, wg danych w zł)

Struktura branżowa udzielonych gwarancji kontraktowych i spłaty kredytu w 2019 r.

(gwarancje ubezpieczeniowe, wg danych w zł)

Udzielone (pod względem wartości) w 2019 roku kontraktowe i spłaty kredytu gwarancje ubezpieczeniowe w 87,3% dotyczyły branży stoczniowej, której udział dominował również w 2018 roku (74,6%).

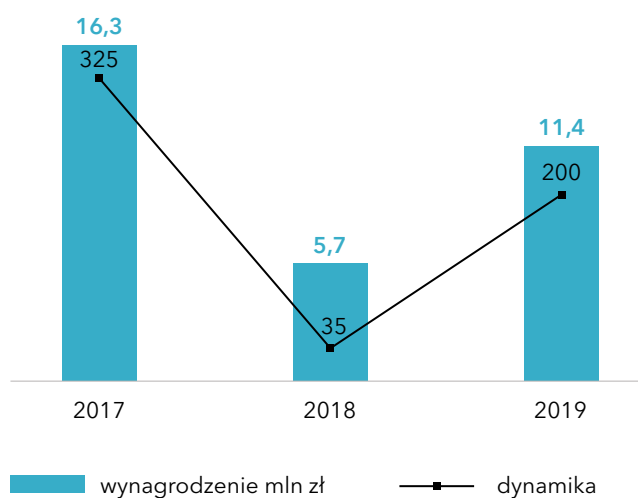
Wynagrodzenie z tytułu udzielonych gwarancji ubezpieczeniowych i z przedłużenia terminów ważności gwarancji udzielonych w latach poprzednich wyniosło w 2019 r. 11,43 mln zł, dwukrotnie więcej niż w roku 2018 (5,70 mln zł).

Podobnie jak w 2018 r., w 2019 r. nie dokonano wypłat z gwarantowanych przez Skarb Państwa gwarancji ubezpieczeniowych.

W 2019 r. KUKĘ uzyskała 16,03 mln zł przychodów z regresów z tytułu zwrotu wypłaconych kwot gwarantowanych przez Skarb Państwa gwarancji ubezpieczeniowych. Wartość regresów była o 874,3% wyższa niż przed rokiem, w którym wyniosła ona 1,65 mln zł.

Wynagrodzenie za udzielone gwarancje

(gwarancje ubezpieczeniowe)

5

Działalność międzynarodowa

Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju

Podobnie jak w poprzednich latach KUKĘ współuczestniczyła (wraz z Ministerstwem Finansów) w pracach nad bieżącą modyfikacją tekstu *Konsensusu OECD*¹, prowadzonych w ramach Grupy Uczestników Porozumienia w sprawie Oficjalnie Wspieranych Kredytów Eksportowych. Przedmiotem regularnej aktualizacji dokumentu, którego istota sprowadza się do zapewnienia równych warunków finansowania oraz uczciwej konkurencji pomiędzy eksporterami, jest uwzględnienie zmian technicznych, potrzeb i specyfiki poszczególnych sektorów w oraz decyzji politycznych i gospodarczych wpływających na kredyty eksportowe. W tym duchu, w 2019 roku, zdecydowano o objęciu kolei linowych i trolejbusów preferencyjnymi zasadami przewidzianymi w *Porozumieniu Sektorowym dotyczącym kredytów eksportowych przeznaczonych na infrastrukturę szynową*, prowadzono dyskusje nad ewentualną rewizją zasad dotyczących stóp procentowych CIRR a także kontynuowano prace i cyklicznie spotkania ekspertów ds. ryzyka krajów.

Grupa Robocza ds. Kredytów Eksportowych i Gwarancji Kredytowych (ECG) sfinalizowała wieloletnie negocjacje nowego tekstu *Rekomendacji w sprawie przekupstwa w kontekście oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych*². Dokument zobowiązuje agencje kredytów eksportowych do uzyskiwania od eksporterów i ubezpieczających, a w uzasadnionych przypadkach od innych osób, informacji pozwalających na ocenę, czy w związku z transakcją, której dotyczy wnioski o udzielenie oficjalnego (publicznego) wsparcia, popełniono przestępstwo przekupstwa. W nowym tekście *Rekomendacji* rozszerzono pojęcie przekupstwa, które obecnie odnosi się do przekupstwa funkcjonariusza krajowego lub zagranicznego, zakazanego na podstawie przepisów prawa jakiegokolwiek kraju oraz do przekupstwa w sektorze prywatnym, jeżeli jest sankcjonowane przez przepisy kraju, w którym działa agencja kredytów eksportowych. KUKĘ rozpoczęła prace nad wdrożeniem ww. zmian do dotychczas obowiązujących polityk i procedur wewnętrznych.

1 Tytuł *Konsensusu OECD* stosuje się zamiennie z *Porozumieniem w sprawie Oficjalnie Wspieranych Kredytów Eksportowych*.

2 Rekomendacja z 13 marca 2019 roku zastąpiła dotychczas obowiązujący dokument wydany w tym samym przedmiocie w 2006 roku.

Unia Europejska

Grupa ds. Kredytów Eksportowych Rady UE (CWG) kontynuowała intensywne prace nad wspólnym stanowiskiem UE prezentowanym podczas przygotowań procesu negocjacyjnego w ramach Międzynarodowej Grupy Roboczej (IWG). Celem inicjatywy, ogłoszonej przez USA i Chiny w lutym 2012 roku, jest przygotowanie właściwych negocjacji, które zwieńczone będą wypracowaniem globalnego porozumienia w dziedzinie finansowania eksportu. W 2019 roku odbyły się trzy posiedzenia plenarne IWG oraz kontynuowano prace międzysesyjne³.

W obliczu utrzymującej się sytuacji na prywatnym rynku ubezpieczeń oraz w celu zapewnienia europejskim eksporterom dostępu do ubezpieczeń oferowanych przez agencje kredytów eksportowych potrzymano decyzję o wyłączeniu Grecji z listy krajów ryzyka rynkowego do 31 grudnia 2019 roku. Jednocześnie zdecydowano o przedłużeniu obowiązywania *Komunikatu Komisji do państw członkowskich w sprawie zastosowania art. 107 i 108 TFUE do krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych do końca 2020 roku*.

Unia Berneńska

KUKE brała udział w pracach Unii Berneńskiej, której głównym zadaniem jest promowanie najwyższych międzynarodowych standardów ubezpieczeń kredytów eksportowych oraz wzmacnianie działań prywatnych i publicznych agencji w zakresie wspierania narodowego eksportu oraz globalnej gospodarki, a także ułatwianie ubezpieczycielom nawiązywania kontaktów, wymiany doświadczeń i wiedzy.

Do grona zagranicznych agencji ubezpieczeń kredytów eksportowych, z którymi KUKE współdziałała w oparciu o porozumienia o współpracy w zakresie wzajemnej reasekuracji kredytów średnio- i długoterminowych dołączyła brytyjska United Kingdom Export Finance (UKEF). Umowa, podpisana pod koniec 2019 roku, umożliwi realizację wspólnych projektów eksportowych na rynkach krajów w trzecich. Gwarantowane przez Skarb Państwa ubezpieczenie przybierze formę reasekuracji przez KUKE kredytu finansującego polskie dostawy w ramach większego projektu eksportowego ubezpieczonego w całości przez UKEF.

³ Oslo, Bukareszt, Brasilia.

KUKE
Grupa PFR

Znajdujemy
możliwości

infolinia: 801 060 106
kontakt@kuke.com.pl

ul. Krucza 50, 00-025 Warszawa
www.kuke.com.pl